

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 07.01.2000
KOM(1999) 747 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Aluekohtaiset kalastuskokoukset: toisen vaiheen (1998–1999) tilanne ja näkymät

KOMISSIION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Aluekohtaiset kalastuskokoukset: toisen vaiheen (1998–1999) tilanne ja näkymät

Johdanto

Yhteisen kalastuspolitiikan uusien välineiden toteuttamista koskevan tiedonannon¹ päätelmien täytäntöön panemiseksi komissio järjesti vuonna 1997 sarjan aluekohtaisia² kokouksia, joissa pohdittiin merialueiden kalavarojen hyödyntämisedellytysten parantamista. Kokousten avulla voitiin vaihtaa näkemyksiä kuhunkin kalastusalan ryhmään suoraan osallistuvien toimijoiden, kuten alan ammattilaisten, tutkijoiden, komission yksiköiden ja kansallisten hallintojen edustajien välillä. Komissio antoi tiedonannon³, jossa esitetään katsaus näihin ensimmäisiin kokouksiin.

Tiedonannon seurauksena neuvosto pyysi komissiota järjestämään toisen kokoussarjan, laajentamaan sitä maantieteellisesti ja antamaan sitten uuden selvityksen aiheesta. Toista kokoussarjaa koskeva katsaus esitetään tämän tiedonannon ensimmäisessä osassa.

Tiedonannon toisessa osassa esitetään parhaimmat keinot jatkaa toimintaa käyttämällä hyväksi kalastuksen neuvoa-antavan komitean uudistuksen mukanaan tuomia keinoja ja ehdotetaan kahden uuden kokoussarjan järjestämistä vuosina 2000–2001.

On huomattava, että komissio tai komission ulkopuoliset tahot ovat järjestäneet kokousten kanssa samanaikaisesti muuta näkemystenvaihtoa yhteisen kalastuspolitiikan toimijoiden välillä. Tämä näkemystenvaihto osoittaa, että vuoropuhelun tarve alalla on suuri. Tiedonannon kolmannessa ja viimeisessä osassa esitetään komission aikomus jatkaa aloitekokonaisuuden pohtimista vuoropuhelun tarpeeseen vastaamiseksi.

1. Ensimmäinen osa: kalastusalan aluekohtaisten kokousten toinen sarja

1-1. Ensimmäisen kokoussarjan järjestäminen uudelleen

Tehtyjen sitoumusten mukaisesti kustakin ensimmäisessä sarjassa käsitellystä kalastusalasta järjestettiin toinen kokous.

A. Itämeren kalastusta koskeva kokous (26.–27. elokuuta 1998)

Kokouksessa keskityttiin ensisijaisesti turskakantojen hoitoon pitkällä aikavälillä, mutta ”Itämeren Agenda 21:n”⁴ yhteydessä keskusteltiin myös sillin ja kilohailin

¹ KOM(1993)664 lopull.

² Käsite 'aluekohtainen' on aiheuttanut sinällään sekaannusta. Jotkut käyttävät sitä viitattaessaan jäsenvaltioiden hallintoalueisiin tai maa-alueisiin. Aluekohtaisilla kokouksilla tarkoitetaan kuitenkin merialueita, kuten Pohjanmeri, Itämeri ja Välimeri, jotka on määritelty jakamalla meret tai valtameret alueisiin kalakannan hallintoa varten.

³ KOM(1998)145 lopull.

⁴ Itämeren ympärysvaltiot ovat hyväksyneet Agenda 21:n yhteydessä Itämeren koskevan strategian, jonka tarkoituksena on jatkaa tehokkaasti Rion vuoden 1992 julistusta. Aloite kattaa kalastuksen hallintoa paljon laajemman kehyksen, ja siihen sisältyy ympäristön kannalta tärkeitä osioita. Kalastusosuudesta vastaa Itämeren kalastuskomissio, mikä varmistaa liitännän yhteiseen kalastuspolitiikkaan.

kalastuksesta. Keskustelu perustui kalastuksen pääosaston valmisteluasiakirjaan, jossa tarkastellaan eri strategioiden seurauksia. Keskustelu osoittautui erittäin myönteiseksi, ja se auttoi Itämeren kalastuskomission vuonna 1998 järjestämän kokouksen valmistelussa ja pohjusti tietä vuonna 1999 laaditun, varotoimenpiteitä koskevan lähestymistavan mukaisen keskipitkän ja pitkän aikavälin strategian hyväksymiselle.

Lisäksi kokouksessa käsiteltiin valvontaa Itämerellä ja osoitettiin, että suurin este taloudellisen osan yhdistämiselle on asianmukaisten tietojen puute.

B. Pohjanmeren kampelakalojen kalastusta koskeva kokous (28.–29. huhtikuuta 1998)

Tutkijoiden ja muiden tahojen välisissä punakampela- ja kielikampelakantoja koskevissa keskusteluissa keskityttiin jälleen kampelan rauhoitusalueisiin, niiden tieteellisiin perusteluihin ja niiden vaikutuksiin ottaen huomioon tutkijoiden esittämien tulosten vaihtelut. Useat osanottajat asettivat biologisesta näkökulmasta tarkasteltuna kyseenalaiseksi nykyisin käytössä olevien maantieteellisten rajoitusten hyödyn eri kantojen hoidossa.

Taloudelliset pohdiskelut ovat mahdollistaneet sovintoratkaisun saavuttamisen lyhyen ja pitkän aikavälin vaihtoehtojen välillä työllisyyden säilyttämisen tai yritysten kannattavuuden kannalta tarkasteltuna. Myös kielikampela- ja punakampela- koskevien toimenpiteiden yhteensopivuutta käsiteltiin. Näin voitiin syventää keskustelua, joka koski mahdollisesti poisheitettäviä määriä ja erityisesti mahdollisuutta vähentää poisheiton tiettyjä muotoja sulkemalla alueita tai edistämällä kiintiöiden vaihtamista jäsenvaltioiden välillä käyttämällä entistä enemmän vuosien välistä joustoa. Monivuotisten strategioiden mahdollisuuksia koskevassa analyysissä keskityttiin kalastuskuolevuuden määrittämiseen ja siihen, miten hyvistä rekrytoinneista voidaan hyötyä eniten. Lisäksi korostettiin saaliiden ja pyyntiponnistusten yhdistetyn hallinnon merkitystä.

C. Alueen II pieniä pelagisia lajeja käsittelevä kokous (2.–3. syyskuuta 1998)

Tässä kokouksessa tarkasteltiin alueen II kaikkia pelagisia kalavaroja, erityisesti silli-, makrilli- ja piikkimakrillikantoja. Pohjanmeren silliä koskevan hätäsuunnitelman vaikutuksesta, tarpeesta jatkaa suunnitelmaa sekä yhteyksistä varotoimenpiteisiin perustuvan lähestymistavan soveltamiseen keskusteltiin yksityiskohtaisesti. Simulointien perusteella on ollut mahdollista tarkastella erityisesti sellaisten hallintostrategioiden seurauksia, joilla pyritään ensisijaisesti vakiinnuttamaan tapauskohtaisesti vuosittaiset suurimmat sallitut saaliit (TAC), kalavarojen hyödyntämisen tasot ja biomassa. Pyyntiponnistuksen valvontatoimenpiteiden merkitystä voitiin tarkastella pienten pelagisten lajien kalastuksen yhteydessä. Valvontakysymyksissä keskityttiin saaliiden alkuperää koskeviin vilpillisiin ilmoituksiin, erityisesti asemia koskevan satelliittivalvonnan tulevaa toteuttamista ja suhteita kolmansiin maihin koskevan keskustelun yhteydessä.

D. Kelttienmeren pohjakalojen kalastusta koskevat kokoukset⁵ (3.–4. maaliskuuta 1999)

Tutkijoiden ja alan ammattilaisten välisessä keskustelussa keskityttiin kummeliturskaan, turskaan ja merikrottiin. Kaikki osanottajat, erityisesti alan ammattilaiset pitivät kummeliturskakannan tilannetta erittäin huolestuttavana. Lisäksi painotettiin kalastuksen vaikutusta nuoriin kaloihin erityisesti Gascognen lahdella, ja tähän liittyen kalastajien kanssa pidettävä uusi kokous mahdollistaneen tilanteen ja mahdollisten kysymysten kartoittamisen paremmin.

Keskustelua oli vaikea ulottaa koskemaan taloutta erityistaloustieteilijän puuttumisen takia. Hintojen kehitystä koskeva näkemystenvaihto toi kuitenkin esille sen, että on tärkeää saada tietoja kalojen koosta, ja merikrottien osalta olisi hyvä saada jopa lajikohtaisia lukuja. Tuonin merkitystä joillekin jäsenvaltioille sekä tuontivirtoja koskevien käytökelpoisten tietojen puutetta korostettiin.

Valvontaa koskevassa keskustelussa tunnustettiin saavutettu edistyminen, mutta myös huolestuminen siitä, että huonojen käytäntöjen jatkaminen muilla alueilla (esimerkiksi Gascognen lahdella) voisi pilata Kelttienmerellä saavutetun edistymisen. On huomattava, että alan ammattilaiset vaativat voimakkaasti, että valvontayksiköt pyrkivät minimoimaan kalastustoiminnasta kaikki tarpeettomat häiriöt. On huomattava myös, että valvontakäytännöt ovat eri jäsenvaltioissa erilaisia.

Monien lajien kalastusta koskevissa keskusteluissa kävi ilmi, että ongelmat ovat paljon oletettua monimutkaisempia erityisesti Itämerellä ja Pohjanmerellä sekä pelagisten lajien osalta⁶. Mahdolliset ratkaisut ovat hyvin erisuuntaisia.

Toisin kuin muissa kokouksissa, monivuotisia strategioita koskeva keskustelu ei ollut kovin vilkasta. Aihe on tällä alueella uusi, ja monia lajeja koskeva kalastus voi mutkistaa sitä entisestään.

E. Trooppisen tonnikalan kalastusta koskevat kokoukset (3. heinäkuuta 1998)

Vuonna 1997 järjestetyssä ensimmäisessä kokouksessa tarkasteltiin ongelmia yleisesti, ja vuoden 1998 kokouksessa keskityttiin Guineanlahden rauhoitusalueisiin, joiden tarkoituksena on pienentää nuorten kalojen saaliita⁷. Kaikki osallistujat pitivät tilannetta myönteisenä, vaikka vivahte-eroja on erityisesti rauhoitusalueisiin sisällytettävän alueen osalta. Suurin ongelma liittyy siihen, että toimenpide ei koske yhteisön ulkopuolisia aluksia. Tulevaisuudessa olisi kuitenkin keskityttävä ensisijaisesti siihen, että hyväksytään samanlaisia toimenpiteitä kansainvälisen Atlantin tonnikalojen suojelukomission ICCAT yhteydessä.

⁵ Kahdeksan jäsenvaltiota harjoittaa kalastusta tällä alueella. Kaikkien jäsenvaltioiden edustajat kutsuttiin paikalle. Ainoastaan yksi jäsenvaltio, jolle Kelttienmeri ei ole merkittävä alue, ei ollut edustettuna.

⁶ Keskusteluissa keskityttiin kuitenkin seuraaviin suurimpiin ongelmiin:
- keisarihummerin kalastuksen sivusaaliina saatavat kalat, lasikampelan kalastuksesta sivusaaliina saatavat merikrotit
- tiettyjen kiintiöiden täyttymisen seuraukset (esimerkiksi kielikampelat), tiettyjen lajien pienoisikiintiöt. Ensimmäisen kohdan osalta on odotettavissa parannusta, kun vuonna 1998 päätettyjä uusia teknisiä toimenpiteitä aletaan soveltaa vuoden 2000 alusta ja kun kehitetään entistä valikoivampia pyydyksiä.

⁷ Yhteisön laivanvarustajat olivat hyväksyneet vapaaehtoisesti sen, etteivät he harjoita kalastusta ajopyydyksillä niiden kolmen kuukauden aikana, jolloin nuorten kalojen määrä on suurimmillaan.

1-2. Maantieteellinen laajentuminen: Atlantin sardiinin kalastus Pyreneiden niemimaan rannikolla

Yhdessä kokouksessa käsiteltiin Atlantin sardiinin kalastusta Pyreneiden niemimaan rannikolla. Tämä kalastuksen ala synnyttää erityisen arkaluonteisia kysymyksiä. Sardiinin kalastus on erittäin tärkeää kahdelle jäsenvaltiolle (Espanjalle ja Portugalille). Portugalille se on jopa elintärkeä. Tähän mennessä yhteisö ei ole hallinnut sitä, koska sen ei ole katsottu olevan aktiivisen hallinnon tarpeessa. Kalakantaa pidettiin terveenä, ja kansalliset toimenpiteet vaikuttivat riittävältä. Vuodesta 1996 kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES on kuitenkin esittänyt synkkiä näkemyksiä tämän kalakannan tilanteesta ja kehityksestä. Sen päätelmistä keskusteltiin komission ja kyseisten jäsenvaltioiden välillä, ja kansallisia toimenpiteitä lujitettiin niiden mukaisesti.

Ratkaistavana on, ovatko nämä kansalliset toimenpiteet riittäviä, vai olisiko asianmukaista toteuttaa yhteisön lisätoimenpiteitä. Ongelma on muuttunut erityisen vaikeaksi useista syistä. Tieteelliset tulokset ovat vaihdelleet voimakkaasti eri vuosina. Asiantuntijoiden väliset jyrkät erimielisyydet ovat ylittäneet tiedeyhteisön rajat. Kalastuksen tuotto on kehittynyt eri osaluodeilla eri tavoin etenkin, jos tarkastellaan yhtäältä Pyreneiden niemimaan pohjoisrannikkoa ja toisaalta sen läntisiä ja eteläisiä alueita. Alan ammattilaiset, joiden tuotto ei ole vähentynyt merkittävästi, eivät hyväksy tieteellisiä tuloksia kalavarojen yleisestä vähenemisestä. Yhteisö ei ole myöskään hallinnoinut tätä kalastusalaa.

Vuoden 1998 lopussa järjestetyssä kokouksessa luotiin perusta vuoropuhelun jatkamiselle. Tutkijoiden ja alan ammattilaisten välinen näkemystenvaihto, joka ylitti kansalliset erot, sekä keskustelu eri hallintovälineiden rajoituksista ja eduista olivat erityisen hyödyllisiä. Komissio oli aloittanut samanaikaisesti tutkimuksen erilaisia hallinnollisia lähestymistapoja koskevien skenaarioiden biologisten ja taloudellisten vaikutusten simuloimiseksi, ja näin ollen päätettiin kokoontua uudestaan sitten, kun kyseisen tutkimuksen tulokset ovat käytettävissä.

1-3. Onnistumiset ja ongelmat

A. Myönteiset seikat

Ammattikunnan edustajat ovat ilmaisseet suurta mielenkiintoa tämältyyppisiin kokouksiin, ja niissä tuotiin esille tiettyjä myönteisiä seikkoja, joita tuli esille jo aiemmissa kokouksissa.

Komissiolle aluekohtaiset kokoukset tarjoavat korvaamattoman tilaisuuden arvioida suoraan eri kalastusalojen tilannetta, eri hallintotoimenpiteiden onnistumista tai epäonnistumista ja saada tietoonsa alan ammattilaisten odotuksia tai pelkoja. Lisäksi esille tulee niiden kansallisten hallintojen kohtaamia ongelmia, jotka vastaavat yhteisen kalastuspolitiikan toimenpiteiden toteuttamisesta käytännössä. Näin saadut tiedot ovat erittäin tärkeitä, koska niiden avulla voidaan ymmärtää paremmin yhteisen kalastuspolitiikan soveltamisvaikeuksia niiden koko laajuudessa.

Ammattikunnan edustajat suhtautuvat kokouksiin myönteisesti, vaikka niihin liittyykin ongelmia, joita käsitellään jäljempänä.

Voidaan uskoa, että kalakantojen hoidon aiempaa parempi ymmärtäminen ja niiden soveltaminen käytännössä johtaa entistä tehokkaampien hoitomenettelyjen käyttöönottoon. Edistymistä tähän suuntaan on ollut havaittavissa aluekohtaisissa kokouksissa käsiteltyjen kalavarojen osalta (esimerkiksi Pohjanmeren punakampela ja

silli, Atlantin–Skandinavian silli, Pohjois-Atlantin makrilli ja Itämeren kalastus). Tämä edistyminen pohjautuu monivuotisten hoitostrategioiden entistä parempaan ymmärtämiseen ja varotoimenpiteisiin perustuvan lähestymistavan käyttöönottoon. Tämä edistys on epäilemättä ainakin osittain aluekohtaisten kokousten ansiota.

Osallistujien saaman hyödyn lisäksi kokouksissa on vahvistunut eri ryhmien välisen tietojenvaihdon merkitys. Tarve vaikuttaa kaikkiin yhteisön kalastuksen osapuoliin on ilmeistä.

Kansallisten asiantuntijoiden osallistuminen on olennaista. Yhteinen kalastuspolitiikka voidaan toteuttaa ainoastaan siten, että yhteisön tason päätösten lisäksi annetaan kansallisen tason säädöksiä, joiden ollakseen tehokkaita on saavutettava kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden luottamus. Myös valvontaa koskevasta kysymyksestä keskusteltiin, välillä yksityiskohtaisestikin, koska vuodesta 1998 aihetta on alettu jälleen pohtia.

Ensimmäisiin kokouksiin verrattuna on tehty käytännön muutoksia siten, että keskustelut on keskitetty kahteen puolipäivään ja esityslistan aiheiden määrää on rajoitettu. Nämä muutokset ovat osoittautuneet myönteisiksi erityisesti siltä osin kuin on ollut kyse aiemmissa kokouksissa käsiteltyjen aiheiden rajoittamisesta toiston välttämiseksi.

B. Ongelmat

Aiemmin ilmenneet ongelmat, joita ei ole täysin ratkaistu

Kokousten opetuksellinen ulottuvuus on ilmeinen, mutta toisinaan on vaikea saada alan asiantuntijoita osallistumaan kokouksiin niiden huolellisesta valmistelusta huolimatta.

On myös korostettava taloustieteilijöiden puutetta, joka ennakkotoimista huolimatta paheni vuoteen 1997 verrattuna. Nämä asiantuntijat ovat erittäin kysytyjä yhteistä kalastuspolitiikkaa täytäntöönpanevista elimissä, kuten kansainvälisessä merentutkimusneuvostossa (ICES) tai tieteellis-teknisessä kalastuskomiteassa.

Samojen aiheiden käsittelystä aiheutuvat ongelmat

- Samaa kalastusalaa käsittelevissä kokouksissa on toisinaan käsitelty samoja aiheita uudelleen, vaikka sitä on yritetty välttää. Tällöin joko osanottajat ovat olleet uusia tai kannat eivät olleet kehittyneet tarpeeksi kahden kokouksen välisenä aikana.
- Ensimmäisten kokousten puheenvuorojen vapaamuotoisuus on vähentynyt toisissa kokouksissa, ja kannanotot ovat olleet vaarassa tulla muodollisiksi.
- Yhtenäisen ja uudistavan luonteensa ansiosta ensimmäiset kokoukset herättivät osanottajissa toiveita, että kokoukset vaikuttaisivat entistä suuremmin päätöksentekomenettelyyn. Toiveet kariutuivat toisen kokouksen yhteydessä.
- Tiettyä turhautumista syntyi sen vuoksi, että osanottajat eivät uskoneet näiden kokousten voivan vaikuttaa institutionaaliseen päätöksentekoprosessiin. Vastaus tähän kysymykseen voisi tulevaisuudessa olla kokousten ja neuvoa-

antavan komitean välisten suhteiden vakiinnuttaminen, sillä neuvoa-antavassa komiteassa komissio kuulee alaa virallisemmassa muodossa.

Aiheiden kuluminen vaihtelee kuitenkin alakohtaisesti. Näin ollen nopeasti kehittyvää kalastusala, kuten trooppisen tonnikalan kalastusta, käsittelevät kokoukset eivät ole kärsineet edellä esitetyistä ongelmista.

2. Toinen osa: suunnitellut jatkotoimenpiteet

2.1. Tarpeet ja käytettävissä olevat keinot

A. Tarve viestiä entistä paremmin

Huolimatta edistyksistä, jota on saavutettu kaikille asianomaisille tahoille tiedottamisessa, tarve lähentää yhteistä kalastuspolitiikkaa ja kaikkia toimijoita on edelleen voimakas. Lähentyminen voitaisiin toteuttaa noudattamalla seuraavia edellytyksiä:

- on mitattava, kuinka yhteisen kalastuspolitiikan nykyisiä tai suunniteltuja hallintavälineitä sovelletaan kalastuksen eri aloihin
- on laadittava selvät säännöt yhteisen kalastuspolitiikan toteuttamisesta soveltamalla *suhteellisuusperiaatetta*; kaikkien on osallistuttava tämän periaatteen soveltamiseen
- alan ammattilaisten on otettava entistä paremmin huomioon yhteisen kalastuspolitiikan yleisluontoisuus, jotta jokainen ryhmä hyväksyisi muiden ryhmien oikeudet ja luonnon asettamat rajoitukset laillisten erityisetujen puolustamisen lisäksi
- alan on arvioitava oikein tieteellisiä näkemyksiä, ja tiedeyhteisön on otettava paremmin huomioon alan ammattilaisten tuoma panos ja esittämä kritiikki. Tutkijoiden on pyrittävä ymmärtämään entistä paremmin kalastuksen ongelmat kaikilla tasoilla, talous mukaan lukien, kehittämällä monitieteellinen lähestymistapa.

B. Yhteisen kalastuspolitiikan kehityksen parantamisen pohdiskelu

Yhteinen kalastuspolitiikka perustuu yhtenäisellä alueella toteutettavaan organisoidun hallinnan periaatteeseen (TAC:t). Sitä toteutetaan vuosittain keskitetyn päätösmenettelyn mukaisesti (TAC:t ja hintajärjestelmät). Tämä lähestymistapa, joka on osoittautunut hyväksi, on asianmukainen ja suureksi osaksi enemmistön kannattama, mutta siihen liittyy kritiikkiä synnyttäen rajoituksia. Tämä kritiikki ei saa jäädä vastauksetta. On esimerkiksi mahdollista ottaa paremmin huomioon tiettyjen kalastusalojen erityispiirteet, etenkin kun yhteisen kalastuspolitiikan soveltamisala on laajentunut maantieteellisesti vuodesta 1983. Olisi esimerkiksi toivottavaa, kuten vuonna 1991 annetussa yhteistä kalastuspolitiikkaa käsittelevässä kertomuksessa⁸ esitettiin, että kalavarojen säilyttämistä koskeville tietyille päätöksille hyväksytään monivuotinen kehys (TAC:t). Näin tehtiin tiettyjen rakennetoimenpiteiden osalta

⁸ Komission vuonna 1991 antama kertomus neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisestä kalastuspolitiikasta (SEC(1991)2288 lopullinen).

(monivuotinen ohjausohjelma) tiettyjen hallintatoimenpiteiden yhdenmukaistamiseksi. Hätätöimenpiteitä olisi voitava toteuttaa myös yksinkertaistettujen menettelyjen mukaisesti silloin, kun olosuhteet sitä vaativat (esimerkiksi kalastuksen lopettaminen ja aloittaminen kriisitilanteessa).

C. Yhteydet valvontaa koskevaan toimintaohjelmaan

Komissio käsitteli vuonna 1998 antamassaan tiedonannossa⁹ yhteisen kalastuspolitiikan kehittämistä ja korosti ammattikunnan vaatimusta soveltaa valvontatoimenpiteitä tasapuolisesti ja avoimesti sekä tarvetta lisätä yhteistyötä asianomaisten yksiköiden välillä. Nämä kysymykset ovat keskeisiä asioita aluekohtaisissa kalastuskokouksissa.

Tämän tiedonannon jälkeen vuoden 1998 marraskuussa neuvosto teki päätöksen toimintasuunnitelmasta¹⁰ vuosiksi 1998–2000. Tämä toimintasuunnitelma käsittää jäsenvaltioiden väliset koordinoitkokoukset viestinnän parantamiseksi tiettyjen arkojen lajien, kuten Atlantin ja Välimeren tonnikalan kalastuksen, ICES-alueiden VII ja VIII pohjakalalajien kalastuksen ja mustakitaturskan kalastuksen osalta. Näiden yhteyksien ja aluekohtaisten kokousten myötä syntyneiden yhteyksien lähentyminen on mahdollista, vaikka tavoitteet ovatkin erilaiset. Tällaiset kokoukset ovat osoittautuneet hyödyllisiksi ja toisiaan täydentäviksi.

D. Neuvoa-antavan komitean uudistamisen mukanaan tuomien keinojen hyödyntäminen

Komissio on hyväksynyt joukon toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on lujittaa yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvien tahojen vuoropuhelua. Näissä toimenpiteissä, jotka ovat osa toimintasuunnitelmaa¹¹, korostetaan ensisijaisesti kalastuksen ja vesiviljelyn neuvoa-antavan komitean uudistamista tavoitteena syventää suhteita kalastuselinkeinoon ja laajentaa niitä järjestöihin, jotka ovat huolestuneita yhteisen kalastuspolitiikan vaikutuksista kulutukseen, ympäristöön ja kehitykseen.

Komissio teki 14. joulukuuta 1999 päätöksen¹², jolla neuvoa-antava komitea uudistetaan toimintasuunnitelmassa esitettyjen mallien mukaisesti.

Komitean sihteeristön toimintaedellytyksiä on parannettu, jotta voitaisiin ottaa huomioon uudistuksen mukainen toiminnan lisääntyminen.

Neuvoa-antavan komitean toiminnan uuden rakenteen ja uusien sääntöjen avulla olisi voitava yhdistää aluekohtaiset kokoukset sen uusiin työryhmiin säilyttäen kuitenkin jäsenvaltioiden asiantuntijoiden keskeinen asema näissä kokouksissa.

Neuvoa-antavan komitean ja sen työryhmien on oltava ensisijainen foorumi, jolla edistetään tutkijoiden ja ammattialan edustajien näkemystenvaihtoa yhteisön tasolla. Sen avulla on myös voitava vastata kysymyksiin, joita muut eturyhmät, kuten kuluttajat tai ympäristöaktivistit esittävät yhteisen kalastuspolitiikan vaikutuksista.

⁹ KOM(1998)92 lopullinen.

¹⁰ SEC(1988)499 lopullinen.

¹¹ Toimintasuunnitelma vuoropuhelun vahvistamiseksi teollisuuden ja yhteisen kalastuspolitiikan piiriin kuuluvien tahojen kanssa (XIV/859/99).

¹² Komission päätös 1999/478/EY, tehty 14 päivänä heinäkuuta 1999, kalastuksen ja vesiviljelyn neuvoa-antavan komitean uudistamisesta (EYVL L 187/70).

Laajennetun vuoropuhelun on perustuttava tieteellisiin analyysihin pohjautuvaan rationaaliseen lähestymistapaan. Neuvoa-antavan komitean uudistuksen mukaiset työryhmien kokoukset mahdollistavat käytännön ongelmien analyysiin perustuvan näkemystenvaihdon vertailemalla kussakin tapauksessa tieteellisiä mielipiteitä ammattialan edustajien kokemuksiin.

Neuvoa-antavan komitean uusi organisaatio on myös tehokas väline alan ammattilaisten välisessä tietojenvaihdossa. Se edistää yhteisen kannan esille tuomista eurooppalaisissa järjestöissä eri ryhmän sisäisten kantojen sijaan, mitä aiempi komitea ei pystynyt välttämään. Tästä on hyötyä myös yhteisön päätöksentekomenettelylle erityisesti siltä osin kuin on kyse säilyttämistoimenpiteistä.

Neuvoa-antavan komitean kokousten ja sen työryhmien vuosittaisesta työohjelmasta on päätettävä vuoden 1999 loppuun mennessä. Ohjelmassa on otettava huomioon tulevien aluekohtaisten kokousten suunnittelu.

2.2. Jatkotoimenpiteet vuosiksi 2000–2001

Aluekohtaiset kokoukset, joissa edellytetään kansallisten asiantuntijoiden osallistumista, ovat välttämättömiä kalastuksen tilanteen pohtimiseksi ja kalastuksen hallinnon käsittelemiseksi keskipitkällä aikavälillä. Näissä kokouksissa on laadittava tai ajantasaistettava kokonaiskatsauksia (biologisesta tilanteesta yhteiskunnallis-taloudelliseen tilanteeseen) keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä (erillään vuosittaisesta päätöksentekomenettelystä) ottaen huomioon se, miten yhteinen kalastuspolitiikka on vaikuttanut kalastukseen ja millaisia vaikeuksia on kohdattu. Kokouksissa on pohdittava jatkossakin sitä, mitä uudet lähestymistavat voisivat tuoda tullessaan, esimerkiksi monivuotisten strategioiden, varotoimenpiteiden ja monia lajeja koskevan kalastuksen entistä paremman huomioon ottamisen tarjoamien mallien mukaisesti.

A. Vuodeksi 2000 suunnitellut kokoukset

Vuonna 2000 mahdollisesti järjestettävien kokousten määrää rajoittavat logistiikanäkökoikat, joiden vuoksi on oltava valikoiva. Näin ollen vuonna 2000 ei ole toivottavaa käsitellä järjestelmällisesti uudestaan kalastusaloja, joita on käsitelty jo edellisinä vuosina ja joiden osalta mielenkiinto on laimentunut. Sen sijaan on käsiteltävä uusia kalastusaloja, joita kohtaan on kysyntää. On kuitenkin mahdollista laajentaa joitakin kokouksia sellaisille maantieteellisille alueille, joita ei tähän asti ole käsitelty joko tietyn kalakannan koko kalastusalueen huomioon ottamiseksi taikka tiettyjen laivastojen kaikkien kalastusalueiden kattamiseksi. Vuodeksi 2000 ehdotetaan seuraavien kokousten järjestämistä:

1. Aikaisempien kokousten tehtävien jatkaminen

- Atlantin–Pyreneiden sardiini (toinen kokous, ensimmäinen vuosikolmannes): neuvoa-antavan kalatalouskomitean tekemän kalakantaa koskevan uuden arvioinnin, jonka mukaan kannan tila on parantunut, ja kyseisen kalastuksen hallintosuunnitelman biologis-taloudellisia vaikutuksia koskevan tutkimuksen tulokset huomioon ottaen (katso edellä kohta 2) uudessa kokouksessa voitaneen määritellä toteutettavat toimenpiteet paremmin.
- trooppiset tonnikalat (kolmas kokous, toinen vuosikolmannes). Kokouksessa käsitellään kahta merkittävää kysymystä: a) kalastuslaivastojen suuntaamista uudelleen Tyynellemerelle, erityisesti keskisen Tyynenmeren länsiosiin, mikä edellyttää keskustelujen käymistä sekä kahden- että monenvälisellä tasolla, b) kalojen

keskittämiseen tarkoitettujen sellaisten välineiden tulevaisuus, joiden käyttö on yhä kiistanalaisempaa niiden vaikutusten vuoksi, joita näillä välineillä on nuoriin kaloihin.

– Itämeri (kolmas kokous/kolmas vuosikolmannes, mahdollinen) .

Itämeren alueellinen ulottuvuus on ilmeistä, mikä on aikaisemmin saanut aikaan hedelmällisiä keskusteluja. Uudessa kokouksessa olisi keskityttävä turskan hyödyntämistä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä koskevan strategian määrittelemiseen ottaen huomioon varotoimenpiteitä koskeva lähestymistapa ja sen muotoilu ”Itämeren Agenda 21:ssä”. Toimenpide voisi johtaa komission antamaan päätökseen Itämeren kalastuksesta, jossa käsiteltäisiin seuraavia kohtia:

- pyydysten aiempaa tarkempi valikoiminen nuorten turskien suojelemiseksi entistä paremmin (aihe jää avoimeksi)
- silli- ja kilohailikannan hallinto keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä
- teknisten toimenpiteiden yhdenmukaistaminen Itämerellä Pohjanmerellä vuodesta 2000 voimassa olevien ja Juutinrauman–Ison-Beltin alueelle suunniteltujen määräysten kanssa.

2. Aikaisempien kokousten jatkaminen ja mukauttaminen

– Pohjanmeren kummeliturska (toinen vuosikolmannes)

Tämä kokous on jatkoa kahdelle Kelttienmeren pohjalajien kalastusta käsittelevälle kokoukselle. Kokouksissa on tuotu esille kummeliturskan, kyseisen kalastusalan keskeisen lajin, asema, ja yleinen huolestuneisuus kyseisten kalavarojen kehittymisestä. Tämä kalakanta kattaa alueen, joka on hieman laajempi kuin Kelttienmeri (Cascognen lahdelta Länsi-Skotlantiin). Gascognen lahden nuorten kalojen kalastus on avainasemassa kannan kehittymisessä. Tässä yhteydessä on pidetty parempana, että Kelttienmeren pohjakalastusta koskevan kolmannen kokouksen järjestämisen sijaan pidetään maantieteellisesti laajennettu kokous, joka kattaa kaiken asiaankuuluvan kalastuksen, mutta rajoittuu kuitenkin kummeliturskaan.

– Kampelakalat (kolmas vuosikolmannes, syyskuu, mahdollinen)

Tavoitteena on tällä kertaa Pohjanmeren kampelakaloja koskevien kahden aiemman kokouksen perusteella laajentaa kokouksen kattamaa aluetta, jotta voitaisiin ottaa huomioon koko kampelakalojen kalastus, joka on tärkeää Pohjanmerellä toimiville pienille erityislaivueille, jotka kalastavat osan vuodesta muiden alueiden kantoja (Englannin kanaali, Kelttienmeri, Irlanninmeri ja Gascognen lahti).

3. Tiettyjä kalastusaloja koskevat uudet kokoukset

- Pohjanmeren ja Länsi-Skotlannin pohjakalalajien kalastus (vuoden 2000 lokakuu)
- Välimeren pelagisten lajien kalastus (määriteltävä, käsitelläänkö yhtä lajia vai useita lajeja).

B. Vuoden 2001 alustava ohjelma

Aikaisempien kokousten jatkaminen

Vuonna 2000 järjestämättä jätettyjen kokousten järjestäminen

- Koillis-Atlantin alueen pienet pelagiset lajit
- Itämeri, jos kokousta ei pidetä vuonna 2000

Vuonna 2000 järjestettyjen kokousten jatkaminen

- Trooppiset tonnikalat
- Alueen III pienet pelagiset lajit (Atlantin Pyreneiden sardiinia koskevan kalastuksen laajentaminen kattamaan muutkin lajit ja tarvittaessa Gascognen lahden)

Uudet kokoukset

- Englannin kanaalin kalastus
- Välimeren pohjakalalajien kalastus (lajit määritellään myöhemmin).

C. Kokousten järjestämisen kehittäminen

1. Aiheen osalta

Käsiteltyjä aiheita koskevat asiakirjat säilytetään. Lisäksi kiinnitetään enemmän huomiota:

- valvontaan, jotta voidaan ottaa täysipainoisesti huomioon alan ammattilaisten ja kansallisten hallintojen asiantuntijoiden läsnäolo ja lisätä yhteisvaikutusta valvontaa koskevan toimintasuunnitelman kanssa
- monia lajeja koskevan kalastuksen hallintaa ja poisheitettyjen määrien rajoittamista koskeviin realistisiin ja valvottavissa oleviin toimenpiteisiin
- varotoimenpiteisiin ja monivuotisen hallinnan strategioihin
- kalavarojen ja markkinoiden hallinnan yhteisvaikutukseen.

2. Järjestäminen

Aikaisemmat menettelytavat ovat osoittautuneet hyväksi ja ne säilytetään. Kokousten aikataulu, jossa vahvistetaan tarkat päivämäärät, laaditaan ennen vuoden 1999 loppua neuvotantavan komitean työohjelman yhteydessä. Kokoukset jakaantuvat kahdelle päivälle siten, että ne aloitetaan ensimmäisenä päivänä iltapäivällä ja lopetetaan seuraavana päivänä puolen päivän aikaan. Lyhyemmätkin kokoukset voivat osoittautua riittäviksi (esimerkiksi trooppisten tonnikalojen osalta). Komissio sitoutuu antamaan valmisteltavaksi osanottajille jaettavat opastavat yhteenvetoasiakirjat, jos mahdollista ennen kokouksia.

Komissio toivoo, että jäsenvaltiot toimittavat sille suunniteltujen kokousten järjestämistä koskevia ehdotuksia ja auttavat sitä valikoimaan paremmin sellaiset osanottajat, jotka

mahdollisesti nostavat kokousten arvoa, ja varmistamaan heidän osallistumisensa. Erityisesti kalastusalan talouden asiantuntijoiden osallistuminen olisi varmistettava aiempaa paremmin. Epävirallisistakin keskusteluista on annettava komission tiedonanto, jossa käsitellään jatkotoimenpiteitä, jotka olisi voitu toteuttaa aiempien kokousten keskustelujen seurauksena.

3. Kolmas osa: aluekohtaiset kalastuskokoukset osana vuoropuhelua

Hallintoelinten ja kalastusalan edustajien käytettävissä on useita vuoropuhelun muotoja, joiden tarkoituksena on parantaa kalastustoiminnan ja markkinoiden hallintoa. Komission tekemistä aloitteista pysyvien keskustelujen *foorumeiksi* tärkein on luonnollisesti kalastuksen ja vesiviljelyn neuvoa-antava komitea. Mutta on myös muita foorumeita, jotka voivat olla edellistäkin tärkeämpiä erityisolosuhteiden tai -tarpeiden vuoksi. Ne ovat tapahtumaluonteisia tilaisuuksia, kuten yhteistä kalastuspolitiikkaa vuoden 2002 jälkeen käsittelevät aluekohtaiset kokoukset. Ne voivat olla myös erityiskokouksia, kuten valvontaa koskevaa toimintasuunnitelmaa käsittelevät kokoukset, taikka ne voivat liittyä säännöksiin, jotka koskevat alan ammattilaisten välistä tietojenvaihtoa, kuten alueiden väliset tai PESCA-aloitteen mukaiset aihekohtaiset kokoukset. Nämä *foorumit*, joihin aluekohtaiset kalastuskokoukset kuuluvat, järjestetään komission aloitteesta ja ne parantavat yhteisen kalastuspolitiikan piiriin kuuluvien tahojen välistä vuoropuhelua.

Yhteisön aloitteiden lisäksi yhteisön ulkopuoliset järjestöt ovat perustaneet muita *foorumeita*¹³. Nämä ovat sellaisten ammatillisten tai alueellisten järjestöjen aloitteita, jotka osoittavat erityistä tarvetta käydä vuoropuhelua paikallista etua koskevista kysymyksistä. Nämä järjestöt järjestävät pyöreän pöydän keskusteluja yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvistä aroista aiheista ja erityisesti kalavarojen käyttöön ja markkinoille pääsyyn liittyvistä kysymyksistä.

Nämä aloitteet ovat erinomaisia, koska niillä lähennetään toisaalta kansalaisia ja yhteistä kalastuspolitiikkaa ja toisaalta alan ammattilaisia ja järjestöjä sekä tutkijoita toisiinsa. Niitä on kannustettava, sillä ne mahdollistavat paikallisesti merkittävien ongelmien ratkaisemisen päätösmenttelyä noudattaen. Myös kalastuksen pääosaston yksiköt ovat osallistuneet useisiin tällaisiin kokouksiin. Tämän tyyppisten aloitteiden lisääminen voi tuoda myös hankaluuksia, sillä ne saavat liikkeelle yleensä samoja osanottajia aiheisiin, jotka saattavat toistua ja aiheuttaa siten tiettyä kyllästymistä.

Komissio kannustaa tällaisia aloitteita ja toivoo, että sille tiedotetaan niistä. Kuitenkin sekä virkamiesten mahdollinen osallistuminen tarkkailijoina tai osallistujina että mahdolliset taloudelliset tuet voivat olla ainoastaan hyvin rajallisia ottaen huomioon säännösten aiheuttamat rajoitukset, rajalliset henkilöresurssit ja käytettävissä olevat määrärahat. Lisäksi on valvottava sitä, että osallistuminen keskusteluun tai yhteisön tuen myöntäminen tällaiseen aloitteeseen tapahtuu varmistamalla se, että aloite todella koskee kaikkia oikeudenomistajia.

Tällä hetkellä on myös hyödyllistä harkita kaikkia aloitteita, jotka edistävät niiden osapuolten vuoropuhelua, joita yhteinen kalastuspolitiikka koskee. Komissio toivoo voivansa edistää sitä omalta osaltaan vuoden 2002 jälkeistä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan yleisluontoisen pohdiskelunsa yhteydessä.

¹³ Esimerkiksi North Sea Conference, syrjäisten merialueiden konferenssi (Conférence des Régions Périmériques Maritimes) maantieteelliset komiteat, Greenwich Forum, Itämeren kalastajien järjestö jne.

Tässä pohdiskelussa on hyödynnettävä alustavia tietoja, jotka saadaan neuvoa-antavan komitean uudistuksen toteuttamisesta parin vuoden kuluttua, vuosille 2000–2001 ilmoitettujen aluekohtaisten kalastuskokousten edistymisestä, valvontaa koskevaan toimintasuunnitelmaan liittyvien kansallisten hallintojen ja komission välisten koordinointitoimien ensimmäisistä tuloksista, jäsenvaltioiden kanssa tiiviissä yhteistyössä toteutettavien arkojen alueiden tosiaikaisten sulkemis- ja avaamistoimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksia koskevista analyyseistä sekä alan ammattilaisten kirjaamasta edistyksistä, joka koskee sellaisten toimintatapojen määrittelyä, joilla edistetään kalastuspaikkojen yhteiskäyttöä.